

BLÅBANDSRÖRELSENS FOLKHÖGSKOLEFÖRENING – HELLIDENS
FOLKHÖGSKOLA

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

Hellidens folkhögskola står för bildning och utbildning med kvalitet
i en kreativ och utvecklande drogfri miljö

Fastlagd av Hellidens folkhögskolas styrelse 2024-06-17

Inledning

Hellidens folkhögskola är Blå Bandets folkhögskola. Det betyder att de värderingar som finns hos Blåbandsrörelsen också präglar dess folkhögskola. För Hellidens folkhögskola är demokrati, solidaritet, hälsa, jämlikhet, kultur och nykterhet grundläggande arbetsområden.

De långa folkhögskolekurserna är Hellidens folkhögskolas huvudsakliga verksamhet. Skolan har haft allmänna kurser samt långa kurser inriktade mot hembygdsforskning, lärar-assistent, skrivande, konst och konsthantverk, fotografi, grafik och grafisk formgivning i Tidaholm, i Skövde och på distans.

Viktiga händelser under året

Fokus fick för Hellidens folkhögskola under 2023 vara ekonomi och omställningar. Helliden har sedan 2020 en grundvolym på 5 817 deltagarveckor. Folkhögskolan beviljades under 2022 utöver detta tillfälliga medel och hade därför en volym på 7084 deltagarveckor. Den ökade volymen var viktig för skolans ekonomi, men i december 2022 stor det klart i statsbudgeten att alla extra satsningar skulle tas bort och skolan stod därför inför 2023 med mycket stora grupper i pågående kurser – en verksamhet dimensionerad utifrån 2022 års volym med deltagare som skulle slutföra sina studier under våren 2023. Stor del av verksamhetsutrymmet nyttjades därför under våren. Med ett mycket litet verksamhetsutrymme kvar för höstens start valde Hellidens folkhögskola att inte starta sju av de kurser som tidigare funnits i kursutbudet, bland annat pausades den grafiska utbildningen och yrkesutbildningarna till lärarassist. Viss överproduktion gjordes medvetet för att under hösten inte tappa för stort underlag till skolans internat samt för att inte försätta skolan i en situation där det eventuellt åter skulle ökas i volym i januari 2024.

Med det regionala mobilitetsstödet halverat för distansstudier påverkades Hellidens folkhögskolas ekonomi väsentligt då distanskurser varit en väg att balansera svårigheter att rekrytera till kurser på plats och varit ett sätt för skolan att profilera sig inom pedagogiska frågor. Detta var en av flera anledningar till att kurser på plats prioriterades i den neddragning av verksamhet som skolan fick göra under 2023.

Med ett bidragssystem utan kompenserande uppräknings för ökade kostnader påverkades skolans ekonomi kraftigt när kostnaderna under året kraftigt ökade för exempelvis råvaror, köpta tjänster, uppvärmning, el, räntor och nivå på lönerevision.

Under 2023 fortsatte ett intensivt arbete med brandskyddsåtgärder utifrån den inspektion som gjordes 2021. Den första externa brandtrappan på slottet monterades, renoveringen av

slottets innerdörrar m.m. slutfördes och en extra brandtrappa byggdes utanför skolhusets målarsal för att 60 personer skulle tillåtas vara i lokalen istället för endast 30.

Stort fokus lades på att skapa förutsättningar för andra intäkter än statsbidrag och flera lärare fick ställa om till andra arbetsuppgifter såsom ökad marknadsföring, arrangerande av konferenser och genomförande av ESF-projektet Fast Care.

Organisation

Den ideella föreningen Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening är huvudman för Hellidens folkhögskola. Folkhögskoleföreningen har 139 medlemmar. Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening är en demokratiskt styrd organisation. Medlemmar i föreningen är Sveriges Blåbandsförbund, Sveriges Blåbandsungdom, blåbandsdistrikt, blåbandsföreningar och enskilda blåbandister. Dessutom finns understödande medlemmar, som inte tillhör Blåbandsrörelsen men som vill stödja Hellidens folkhögskola. I den gruppen finns till exempel flera tidigare kursdeltagare. Folkhögskoleföreningens organisation beskrivs i stadgarna (bilaga 1).

Föreningsmöte

Blåbandsrörelsens folkhögskoleförenings högsta beslutande organ är föreningsmötet, vilket hålls vartannat år. Föreningsmöte hölls 18 juni 2023 i samband med Sveriges Blåbandsförbunds rikskonferens förlagd till Hellidens folkhögskola. Vid mötet utsågs en styrelse som fram till nästa föreningsmöte sommaren 2025 ska svara för Hellidens folkhögskolas verksamhet.

Styrelse

Lars-Åke Stenström, Örebro, ordförande
Karin Axelsson, Tidaholm, vice ordförande
Berit Eriksson, Mölnlycke, kassör
Ali Jerremalm, Limmared
Ann Hall-Gustafsson, Tibro
Anette Larsson, Kumla
Nils-Åke Pehrsson, Timmersdala
Annika R Bergman, Grästorp (vald av Blåbandsförbundet)
Camilla Karlsson, Kumla (ersättare vald av Blåbandsförbundet)
Caroline Zakariasson, Lidköping (vald av Blåbandsungdomen)

Styrelsen har ett arbetsutskott som under 2023 bestod av Lars-Åke Stenström, Karin Axelsson, Berit Eriksson och Gabriella Idholt. Tammy Helander var adjungerad (tills hon avslutade sin tjänst i december).

Styrelsen och arbetsutskottet arbetade mer intensivt än tidigare på grund av den utmanande ekonomiska situationen. Styrelsen hade 2023 nio sammanträden (jmf med fem under 2022). Arbetsutskottet hade elva protokollförda sammanträden (jmf med åtta under 2022).

Adjungerade

Rektor Gabriella Idholt var under 2023 adjungerad till styrelsen som föredragande och verkställande. Skolans administrativa chef Tammy Helander var också adjungerad.

Tidaholms kommun hade två representanter i skolans styrelse. Dessa var Bengt Karlsson och Birgitta Andersson med Ulla Brissman och Åsa Bergman som ersättare.

Folkhögskolans personal hade som sina representanter valt Bo Frid och Irene Klahr som ordinarie med Yvonne Jonsson och Åsa Holm Jalnefur som ersättare.

Revisorer

Revisor för 2023 är Klas Sjögren, vald av Blåbandsrörelsens folkhögskoleförenings föreningsmöte, med Anders Forsgren som suppleant. Revisor vald av huvudmannen SBF är för 2023 Inger Samuelsson med Susanne Båtwijk som suppleant. Lots Ekonomi AB valdes av föreningsmötet till auktoriserad revisor.

Skolsamråd

För att säkerställa samverkan och dialog med skolans personal och deltagare kallar styrelsen till skolsamråd en gång per termin alternativt en gång för kurser som läser på plats och en gång för kurser som läser på distans. I skolsamrådet ingår styrelsen, med representanter för lärare och övrig personal, samt kursdeltagare. Under 2023 genomfördes två skolsamråd, uppdelade enligt ovan, under våren. Under hösten genomfördes skolsamråd med representanter från skolans alla kurser tillsammans.

Representation och medlemskap

Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening representeras i förbundsstyrelsen för Sveriges Blåbandsförbund av Ann Hall Gustafsson.

Hellidens folkhögskola är medlem i Rörelsefolkhögskolornas Intresseorganisation, RIO. RIO är medlem i Folkbildningsrådet som har statens uppdrag att förmedla statsbidragen till folkhögskolor och studieförbund.

Folkhögskolorna har ett gemensamt serviceorgan, FSO. FSO arbetar på folkhögskolornas uppdrag framförallt med strategisk kommunikation och marknadsföring, kompetensutveckling för folkhögskolornas personal och styrelser, det administrativa systemet SchoolSoft, gemensamma ramavtal och ersättningar, stöd i kvalitetsutveckling och i internationellt arbete.

Hellidens folkhögskola är medlem i Arbetsgivaralliansen, som är en arbetsgivarorganisation för bland andra de rörelseägda folkhögskolorna.

Folkhögskoleföreningen är medlem i Våra Gårdar, som är en förening för fastighetsägande organisationer inom nykterhetsrörelsen. Skolan samverkar därutöver särskilt med Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, NBV.

Hellidens folkhögskola är medlem i FN-förbundet och Sveriges Allmänna Konstförening.

Folkhögskolorna inom Västra Götaland samverkar inom ramen för Västra Götalands Bildningsförbund. Bildningsförbundet har en särskild folkhögskoledelegation, där rörelsefolkhögskolornas gemensamma frågor behandlas. Företrädare för folkhögskolorna inom Skaraborg träffas kontinuerligt till överläggningar och dialog med Västra Götalands miljö- och regionala utvecklingsnämnd samt kultur nämnd.

Hellidens folkhögskola är en av fyra medlemmar i Litografiska akademien. I styrelsen representerades Hellidens folkhögskola av Gabriella Idholt med Tammy Helander som suppleant.

På lokalplanet är Hellidens folkhögskola medlem i det lokala folkbildningssamrådet, när-radioföreningen, Tidaholms teaterförening samt föreningen Musik i Tidaholm. Gabriella Idholt har under 2023 varit skolans representant i det lokala folkbildningssamrådet och Bo Frid har representerat skolan i Musik i Tidaholms styrelse.

Offentliga bidrag

Hellidens folkhögskola fick för att genomföra sin verksamhet under 2023 sammantaget statsbidrag på 12 213 700 kronor (jmf med 14 545 100 kronor under 2022). Statsbidraget

inkluderar organisationsbidrag (1 140 000 kronor), förstärkningsbidrag för att ge extra stöd till deltagare med funktionsnedsättningar (1 010 300 kronor) samt momskompensation (581 700 kronor). Den huvudsakliga delen av statsbidraget avser verksamhetsbidrag (9 481 700 kr).

Regionalt mobilitetsstöd och inomregionalt stöd erhöles till långa kurser som ligger inom ramen för statsbidraget. Dessa tillsammans med ett kommunalt bidrag (55 000 kr) uppgick under 2022 till 2 316 413 kronor.

Skolan har erhållit lönebidrag för fyra anställda under året.

Hellidens folkhögskola sköter administrationen åt Litografiska akademien i Tidaholm. Västra Götalandsregionen har knutit ett årligt stöd på 459 000 kronor till detta. Tidaholms kommun ger ett stöd till Litografiska akademien på 200 000 kronor samt subventionerar lokalhyrorna på Vulcanön. Skolan hyr lokaler i Grafiska verkstaden av Litografiska akademien. Litografiska akademien är en egen juridisk person och ekonomin ligger inte under Hellidens folkhögskola.

Statsbidragsverksamhet

Verksamheten redovisas som folkhögskolekurser och kulturaktiviteter. Verksamheten bedrivs i enlighet med uppsatta mål som redovisas i skolans samlade policydokument, antagna av styrelsen. Avsnittet som beskriver skolans mål finns i bilaga 2.

En folkhögskolekurs kan vara i form av lång eller kort kurs. De långa kurserna delas in i allmänna och särskilda kurser. I de allmänna kurserna finns möjlighet att få grundläggande och särskild behörighet till yrkeshögskole- och högskolestudier. Kulturaktiviteterna sker i form av kulturprogram.

Sedan 2020 har Hellidens folkhögskola en fast volym på 5 817 deltagarveckor. Under 2023 producerade Helliden av tidigare förklarade anledningar lite mer verksamhet, 700 deltagarveckor, och producerade därmed 112% av sin grundvolym.

Långa folkhögskolekurser

Hellidens folkhögskola startade hösten 2023 åtta olika kurser (jmf 14 under 2022 och 15 våren 2023). Omfattningen av de kurser som genomförts under året redovisas i bilaga 3.

Den *allmänna kursen* hade inriktning på kärnämnesläsning, med möjlighet att läsa in vissa särskilda behörigheter. Dessutom fanns möjligheten att läsa allmän kurs på distans. Under 2023 genomfördes ett stort utvecklingsarbete kring Hellidens allmänna kurs på plats respektive distans som resulterade i att kurserna till hösten slogs ihop och genomfördes i hybridform. De allmänna kurserna är ett-, två- eller treåriga beroende på kursdeltagarens förkunskaper. Allmän kurs ska enligt statsbidragsvillkoren omfatta minst 15 % av rapporterad verksamhet. Under 2023 utgjorde allmänna kurser 19 % av den rapporterade verksamheten på Hellidens folkhögskola.

Grafisk form och illustration är en utbildning där man lär sig grafisk formgivning, visuell och skriftlig kommunikation samt illustration. Kursen är ettårig.

Skövde konstskola är en ett- till tvåårig klassisk konstutbildning som i huvudsak är förlagd till Rosa Huset i Skövde.

Fördjupningsår – kreativa yrken vänder sig till konstnärer och konststuderande som vill fördjupa sitt konstnärskap och samtidigt arbeta med sin marknadsföring och ekonomi. Kursen är en eftergymnasial yrkesutbildning och läses på distans. Kursen kan läsas ett eller två år. Under 2023 startade denna kurs inte upp någon ny grupp under hösten.

Keramik, fördjupningsår med handledning vänder sig till yrkesverksamma keramiker för att dessa ska kunna utmanas och utvecklas tillsammans i sitt hantverk och yrkesutövande. 2023 var första året som denna kurs genomfördes. Söktrycket var högt och utvärderingarna mycket goda.

Hembygd är ytterligare en kurs som läses på distans. Den är inriktad på hembygdsvård och släktforskning. Kursen är ettårig men kan läsas flera gånger. Under hösten 2023 genomfördes endast en fortsättningskurs.

Skriv så det känns är en ett- till tvåårig distanskurs med fokus på fiktiva texter och berättandets olika tekniker. Kursen är ettårig men kan läsas flera gånger. Under hösten 2023 genomfördes endast en fortsättningskurs.

Konsthantverk med inriktningarna *keramikkonst*, *silversmide* respektive *textilkonst & mönsterkonstruktion* är grundläggande konsthantverksutbildningar som förutom undervisning i den valda tekniken också innehåller konstnärlig grundutbildning och utställningsteknik. Kursen är uppdelad på ett grundläggande år och ett till två fördjupningsår i den valda tekniken.

Under våren 2022 gavs även utbildning inom grafisk konst, lärarassistent, berättande fotografi, fördjupningar för kreativa yrken, fotoprojekt och första året på skriv- respektive hembygdskursen.

Hellidens folkhögskola ger varje vecka en gemensam föreläsning som över året innehåller blandade teman där deltagarna får lära känna skolans lärare och/eller möta externa föreläsare som delar med sig av sin kunskap. Detta bland annat för att stärka bildningsinslagen på skolans kurser. Vidare bryts undervisningen under fyra veckor per år upp för de kurser som ges på plats, till förmån för så kallade ”valbara veckor”. Dessa veckor blandas skolans deltagare då de tar del av teman de själva valt att fördjupa sig i.

Då skolplanen kunnat vara svår att balansera över året när alla kurser tidigare startat och slutat samtidigt planerades under 2022 starten av det keramiska utvecklingsåret med start januari 2023. Just det året fick kursen inte någon utjämnande funktion då skolan långt efter rekryteringen till kursen fick veta att verksamheten skulle minska och redan var övertung på våren. Men tanken var att några kurser skulle kunna löpa över kalenderår istället för läsår, alltså januari till december, vilket visade sig värdefullt i planeringen av verksamheten inför 2024 då både det keramiska utvecklingsåret och fördjupningsåret för kreativa yrken (som enda kurs av de pausade som återstartades) kunde startas i januari.

För att rekrytera till och informera om folkhögskolan har skolans hemsida www.helliden.se varit betydelsefull. Även Facebook-sidan, Tik-Tok och Instagram har varit viktiga informationskanaler. Många deltagare hittar dessutom till Hellidens folkhögskola genom folkhögskolornas gemensamma hemsida folkhogskola.nu eller på rekommendationer av tidigare deltagare. Då Hellidens folkhögskola under 2023 fick fokusera på att öka den externa verksamheten för att få andra intäkter än den statsbidragsfinansierade verksamheten startades en parallell hemsida med namnet hellidenslott.se för att hålla isär kommunikationen kring de olika verksamheterna.

Deltagarinflytande och studeranderätt

Kursdeltagarnas inflytande i de demokratiska processerna sker genom kursråd och skolsamråd. Kursrådet består av representanter för deltagarna, lärare, övrig personal samt rektor. Kursrådet svarar för särskilda aktiviteter som berör deltagare från flera kurser och för fritidsverksamheten vid skolan. Kontakten med skolans styrelse sker genom skolsamrådet, där skolans styrelse och kursrådet möts. Hellidens folkhögskola har två separata kursråd, ett för kurser som ges på plats och ett för kurser som ges över nätet.

Kursrådet kompletteras av regelbundna kursvisa samlingar där deltagarna deltar i planeringen av studierna. Utifrån enskilda samtal med sina lärare kan deltagarna också ofta forma delar av sin utbildning utifrån individuella önskemål. De valbara veckorna är ett annat sätt att påverka innehållet i sin utbildning.

Ett konkret resultat av kursrådet för distanskurserna under 2022 var att skolan tydligare började binda ihop kurserna på plats och kurserna på distans. Detta arbete fortsatte och fördjupades under 2023. Exempelvis, förutom att föreläsningsserien streamades så att alla kunde delta oavsett plats, hade skolan skolavslutning och skolstart livestreamade så att skolans alla kurser kunde ta del av den typen av ceremonier tillsammans. Mer synergieffekter mellan kurserna eftersträvades också.

Hellidens folkhögskolas studeranderättsliga standard finns samlad i skolans Handlingsprogram som omprövas årligen. Utvecklingen kring AI utmanar gamla föreställningar om vad som är verktyg respektive fusk i studierna, vilket gör att skolan nu står i en process kring att fortbilda sin personal och ta fram nya riktlinjer. Folkhögskolan följer Folkhögskolornas studeranderättsliga råds rekommendationer.

Deltagare på långa kurser

Skolan hade till årets höststart 439 ansökningar och inför våren 2024 87 ansökningar (sammantaget 526 ansökningar, jfr 627 ansökningar 2022 då verksamheten var betydligt större). Antalet sökande var dock ojämnt fördelat mellan de olika kurserna. Distansutbildningarna lockade med marginal flest sökande.

För deltagare på folkhögskolekurserna erbjuds internat med matsservering (frukost och lunch) under måndag till fredag. Internatet är en viktig del av folkhögskolans verksamhet och för vissa deltagare är internatet en förutsättning för att man ska kunna studera på Hellidens folkhögskola. Av de studerande som inte läste på distans bodde hösten 2023 drygt 50 % på skolans internat.

Kursdeltagarna representerar hela landet med övervikt av sökande från Västsverige.

Vid antagning till allmän kurs har äldre och lågutbildade prioriterats. Antagningen till övriga kurser har skett efter kriterier som beslutats av lärarrådet och som varierar från kurs till kurs.

Under 2023 utfärdades 10 intyg för behörighet till högskolestudier. Folkhögskolan satte 24 studieomdömen, med det genomsnittliga omdömet på drygt 3. Genomsnittstalet ligger något över riktlinjerna, som säger att genomsnittstalet ska vara 2,7 (plus eller minus 5 %) då ett flertal deltagare som annars hade balanserat omdömessnittet inte uppnådde kraven för studieresultat och därmed inte hade rätt att få ett studieomdöme.

Endast 4 deltagare avbröt sina studier under 2023, vilket var klart färre än tidigare (drygt 20 under både 2022 och 2021). De avbrott som sker görs oftast under hösten och främst på distansutbildningar, och under 2023 startade skolan ganska få distansutbildningar på hösten och två av dem var försättningskurser för deltagare som redan läst ett år.

I kurserna finns deltagare med utländsk bakgrund och deltagare med olika funktionsvariationer. Deltagare inom dessa grupper kan ibland behöva extra stöd i sina studier. Antalet redovisade deltagare med funktionsnedsättningar ligger till grund för ansökning om förstärkningsbidrag, vilket bidrar till både möjlighet att erbjuda mindre studiegrupper på allmän kurs samt ge utrymme för enskilt stöd och anpassningar till individ med behov oavsett kurs.

Hellidens folkhögskola får ofta förfrågningar om möjlighet för ungdomar under 18 att få studera på skolan. Dessa platser är i så fall inte berättigade till statsbidrag utan måste finansieras av ungdomens hemkommun. Helliden har tidigare haft enstaka deltagare under 18 i form av sådan uppdragsutbildning. Under hösten tog skolan emot fyra deltagare under 18 för att möta åtminstone några av de förfrågningar skolan får och för att stärka skolans ekonomi. Två av dessa deltagare kunde efter hösten 2023 skrivas in på ordinarie platser då de fyllde 18 under våren.

Skolan har en kurator på deltid. En lärare har tid avsatt i sin tjänst för att fungera som studie- och yrkesvägledare för deltagare på allmänna och särskilda kurser.

I samband med avslutningen i maj 2023 delades tio stipendier ut till deltagare som utmärkt sig på olika sätt. Stipendierna var skänkta av Tidaholms Sparbank, Zenit, Martin och Servera, Sargenta och Hellidens folkhögskola. Dessutom delades två stipendium ut från Rigmor Melins stipendium. Hellidens folkhögskola delade också ut ett stipendium på 1500 kr till elev på Rudbecksgymnasiets estetiska program.

Korta kurser

Under 2023 genomfördes två korta kurser för seniorer. En samverkanskurs med Blå Bandet med fokus på ofrivillig ensamhet genomfördes också.

Kultur

Skolan anordnade under 2023 tio kulturevenemang som anknyter till skolans inriktning. Den kulturverksamhet som folkhögskolan rapporterade 2023 avsåg främst vernissage av olika slag, förutom Valborgsfirande. Tyvärr kunde skolan på grund av det minskade verksamhetsutrymmet inte fortsätta med den öppna krokiverksamhet som skolan tidigare arrangerat på Rosa Huset i Skövde.

Till det litografiska museet som ligger på Helliden kom många besökare under året. Verksamheten drivs av Litografiska Akademin.

Hellidens folkhögskola arrangerade i samverkan med bland annat Blåbandsrörelsen ett öppet Valborgsfirande som besöktes av ca 800 personer.

Besök på utställningar och museer i Tidaholm och Skövde samt studiebesök hos olika kulturarbetare ger en bred kulturell bas för deltagarna på de långa kurserna. Ett särskilt samarbete finns med Skövde Konstmuseum, där deltagare och lärare på främst Skövde konstskola möter Konstmuseets personal och utställande konstnärer för att ta del av och samtala om konst. Detta samarbete fortlöpte under 2023 som en del av FOKIS (folkbildning och kultur i samverkan).

Övrig verksamhet

Uthyrning

Litografiska akademien hyr lokaler till det litografiska museet. Tidaholms närradioförening hyr lokaler till sin studio. Närradion sänds från Helliden. Två av skolans personalbostäder har hyrts ut till privatpersoner, en har efter sommaren stått tom i väntan på beslut om renovering och/eller försäljning.

Helliden hyr normalt ut lokaler till konferenser och möten för kommunala förvaltningar, företag, organisationer och privatpersoner. Sommaren 2023 flyttades så stor del av internatet som möjligt till Elevhemmet som i samband med detta också döptes om till Internatet (folkhögskolan har inga elever utan deltagare, vilket gjorde det tidigare namnet olämpligt). Detta frigjorde fler rum på slottet för uthyrning i vandrarhemsform, liksom boenderummen i Hjerténska villan och på Kursgården. I Hjerténska villan är det sedan några år möjligt att bo med sin hund, vilket uppskattas av många gäster.

Under 2023 intensifierades marknadsföringen av vandrarhemmet. Flertalet rum har också varit uthyrda över lite längre tid till olika företag med inhyrd personal till den pågående utbyggnationen av kriminalvårdsanstalten i Tidaholm. Hellidens folkhögskola gick också med i kommunens planeringsgrupp för boende i kommunen samt turismgruppen. Sammantaget har detta lett till högre beläggning och en markant ökning av intäkterna från vandrarhems-verksamheten.

Projekt

Projektet FOKIS fortsatte under året. I projektet samverkar folkhögskolorna med kulturinstitutioner i regionen med syfte att öka deltagandet i kulturlivet.

Hellidens folkhögskola valde att delta i Tidaholms kommuns arbete mot våld i nära relation genom att anordna en utställning på slottet där personal och deltagare ställde ut tillsammans på teman runt våld, att vara kvinna, relationer, normer m.m. Det blev en stark utställning med namnet "Queens gonna have a castle" där de flesta av skolans kurser var representerade. Vernissagen var startskottet på kommunens kvinnovecka.

En av Hellidens stora kultursatsningar med syfte att sätta Helliden och Tidaholm på kartan för fler var genomförandet av "Magi på slottet". Denna familjefestival genomfördes i sex dagar i veckan efter midsommar och lockade sammantaget över 2000 besökare, främst barn. Aktiviteterna hölls gratis för barn medan vuxna fick betala inträde, och Helliden fick intäkter genom försäljning av magisk lunchbuffé samt försäljning av fika m.m. Aktiviteterna innefattade bland annat sagopromenader, skattjakt på slottet, pyssel, magisk talangjakt m.m. Ett samarbete med en förening som fokuserar på live, baserad i Malmö, möjliggjorde att en magisk marknad gästade evenemanget de två sista dagarna. Projektet genomfördes också i samarbete med kommunala verksamheter såsom biblioteket och kulturskolan samt med föreningslivet. På kvällstid anordnades slottsmiddag med rundvandring, mysteriemiddag med skådespel som gav ledtrådar till det mysterium som middagsgästerna skulle lösa m.m. Projektet "Magi på slottet" är tänkt att bli årligen återkommande med förhoppning om att det ska skapa mervärde för Tidaholmarna och göra slottet tillgängligt för fler målgrupper och därmed fungera som mötesplats på ytterligare ett sätt.

Helliden anordnade i december olika julaktiviteter. Jullunch och julbord arrangerades. Det anordnades också en julmarknad med både hantverk till försäljning, underhållning och matservering. Julmarknaden var välbesökt och kan med fördel skalas upp inför nästa år.

Hellidens folkhögskola etablerade under 2023 ett samarbete med Tibro hantverksakademi som innebar att deltagare från deras utbildningar inom förgyllning och dekormåleri fick möjlighet att göra sina praktikerperioder på Helliden. För Helliden innebar detta möjlighet att renovera både slottets gamla bibliotek och det intilliggande tornrummet med ett resultat värdigt ett slott samtidigt som skolan endast betalade för materialet. Förgyllda takrosetter, takmålningar, väggmålningar, dekormålning av eldstäder m.m. var inslag i det fantastiska arbete som gjordes. Rummen har nu potential att nyttjas på nya sätt, exempelvis kommer tornrummet kunna nyttjas till vigslar. Helliden bjöd in till vernissage när arbetet var klart, en vernissage som var mycket välbesökt och där samarbetet samt vad det lett till lyftes på ett mycket fint sätt i den lokala pressen. Även de kungliga signaturerna på slottets pelare förgylldes på nytt så att de framträdde tydligare. Det finns förhoppningar om ett fortsatt samarbete liknande detta.

Under hösten 2023 fick flera lärare andra arbetsuppgifter och en av dessa nya arbetsuppgifter var att arrangera helg- och sommarkurser samt arrangera egna konferenser. Tyvärr föll inte denna satsning så väl ut då omställningen behövde ske lite för fort och marknadsföringen kunde inte gå ut i tid för ordentlig rekrytering. Dessutom var de konferenser som planerades riktade till främst anställda inom offentlig verksamhet och med den snabbt försämrade ekonomin under 2023 prioriterade inte offentliga verksamheter fortbildning av sin personal.

Folkbildningsrådet har under några år drivit ett stort projekt vid namn CARE, finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) och riktat mot personer från Ukraina som är del av massflyktsdirektivet. Hellidens folkhögskola har tidigare inte varit del av detta projekt eftersom det ska genomföras på plats och det inte funnits underlag för någon grupp i Tidaholm. Men i oktober 2023 startade en kort fortsättning på CARE-projektet vid namn FAST CARE of folkbildningen. Helliden ansökte då om att få undantag från kravet om att genomföra verksamheten på plats och deltog i det 6 månader långa projektet med en grupp på

15 deltagare. Aktiviteten riktade sig till ukrainska kulturarbetare och drog nytta av all den erfarenhet som Helliden har av att skapa mervärden i distansstudier och det breda kontaktnät som Helliden har inom kultursektorn. Helliden lyckades på mycket kort tid rekrytera full grupp och köra igång verksamheten som sedan avslutades i mars 2024 med mycket gott resultat. Aktiviteten blev ett viktigt tillskott till skolans ekonomi, även om det innebar en utmaning för likviditeten då ersättning för ESF-projekt ofta dröjer. Skolans deltagande i projektet möjliggjordes genom ett likviditetslån från privatperson.

Vidare startade Hellidens folkhögskola en dialog med Leader Östra Skaraborg för att diskutera hur Helliden kan vara del av landsbygdsutvecklingen framöver samt hur Leader i så fall skulle kunna stötta finansieringen av det utvecklingsarbetet.

Mötesplats

En viktig funktion för en folkhögskola är att vara en mötesplats för olika människor. För Blåbandsrörelsens organisationer lokalt, regionalt och centralt är Helliden normalt en självklar mötesplats inte bara för kurser utan också för samlingar, sammanträden och andra möten.

Under 2023 gjordes en satsning på att marknadsföra Hellidens luncher, vilket föll väl ut. Luncherna har gott rykte och har börjat bli välbesökta av externa gäster, vilket har ökat intäkterna på köket betydligt.

Rotary Tidaholm valde under 2023 att flytta sina lunchmöten från stadshotellet till Hellidens folkhögskola. Detta innebär för Helliden inte bara ökade lunchintäkter utan också en bredare grupp som känner engagemang för verksamheten och som blir ambassadörer för Helliden utåt.

Profiler

Hellidens folkhögskolas vision är att ge bildning och utbildning med kvalitet i en kreativ och utvecklande drogfri miljö. All verksamhet på Helliden utgår från principen om alla människors lika rätt och värde.

Hellidens folkhögskola är Blåbandsrörelsens folkhögskola och har en tydlig profil som en alkohol- och narkotikafri skola. Det ingår som en självklar del i alla utbildningar att tala om värdet av en livsstil utan alkohol och andra droger. Under 2023 var policyn kring alkohol och droger tydligt förankrad bland både personal och deltagare. En utmaning har dock varit att kommunicera kring Helliden som en alkoholfri zon till externa vandrarhemsgäster. Detta är något som skolan får fortsätta att prova sig fram kring, tills kommunikationen är tillräckligt tydlig.

Hellidens folkhögskola vill inte bara visa en helnykter profil. För en rörelsefolkhögskola är demokratifrågorna mycket väsentliga. Att folkhögskolan är en demokratisk organisation framgår av den organisatoriska uppbyggnaden med styrelse, skolsamråd, kursråd, personalråd och lärarråd. Det är också viktigt att det demokratiska förhållningssättet finns i kontakten med deltagarna i den dagliga verksamheten. Skolans frihet från läroplaner ger möjlighet till att skapa inflytande för deltagarna.

Hellidens folkhögskola har ett internationellt kulturutbyte med konstskolor och konstnärer runt om i världen, främst genom arbetet med litografisk teknik. Under sommaren 2023 besökte bland annat en grupp studenter från konsthögskolan i Hamburg den grafiska verkstaden under en vecka. Gruppen bodde under veckan på Helliden.

Helliden har en tydlig konstprofil. Deltagarna på kurserna inom konst- och konsthantverk arbetar dagligen själva med att skapa och utveckla sitt konstnärliga uttryck, liksom många av kursernas lärare. Skolan samarbetar därmed på olika sätt med konstnärer och konsthantverkare, Litografiska akademien och andra organisationer inom kulturområdet. Helliden har nu också två utbildningar som sluter glappet mellan det egna skapandet och

möjligheten att vara yrkesutövande, kurser som är mycket populära och gör att Helliden kan erbjuda konstnärlig utbildning hela vägen från grundläggande konst- eller konsthantverksutbildning till eftergymnasial nivå med redskap för ett hållbart yrkesliv inom kultursektorn.

Under våren 2023 bjöd Helliden in till vårutställning där kurserna Grafisk form och illustration samt Konsthantverk visade delar av årets arbeten. Även Skövde konstskola bjöd in till vårutställning och kursen Skriv så det känns gav ut en egen antologi med texter som arbetats fram av deltagarna under läsåret.

Kvalitetsarbete

Hellidens folkhögskola eftersträvar en god kvalitet i sitt arbete. Skolan har i kvalitetsarbetet integrerat de fyra syften som staten angett som grunden för bidraget till folkbildningen.

Ett systematiskt kvalitetsarbete bygger på dokument som anger de punkter som ska mätas för att verksamheten ska borga för en hög kvalitet. Hellidens folkhögskola har samlat sina styrande dokument i en samling med policydokument. Sedan 2022 antar styrelsen årligen en verksamhetsplan för det kommande året där det framgår vilka utvecklingsområden som särskilt ska stå i fokus förutom de mål som skolan alltid arbetar mot. Verksamhetsplanen ska följas upp av styrelsen efter årets slut.

Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet genomförs utvärderingar. Verksamheten vid skolan har under 2023 utvärderats enligt den plan som antagits av styrelsen. I planen finns angivet vem som är ansvarig för att den kvalitativa respektive kvantitativa utvärderingen görs.

Utvärderingarna visar att skolans verksamhet i huvudsak följt de mål och planer som angetts av styrelsen och sammantaget visar de att deltagarna i stort sett varit mycket nöjda med sina utbildningar. De synpunkter som framkommit har resulterat i att åtgärder vidtagits för att förändra och ytterligare förbättra verksamhet och organisation.

Kvalitetssäkringen kring behörighetsutfärdande och andra mycket viktiga arbetsmoment är under fortsatt utveckling. Vidare arbetar skolan med att stärka sitt GDPR-arbete för att säkra hanteringen av personuppgifter i samband med daglig administration och vid nyttjandet av digitala kanaler.

Vid konferenser och andra arrangemang efterhörs deltagarnas åsikter och genomgående ges positiva återkopplingar. Ofta får Hellidens folkhögskolas matservering mycket goda utvärderingar. Även den fysiska miljön uppskattas, även om många också påpekar behovet av underhåll av skolans lokaler.

Varje år besöker Folkbildningsrådet några skolor för uppföljning. I samband med detta görs genomlysningar av skolans styrdokument, rapporter, organisation och framför allt görs ett fysiskt besök på skolan för att dialog ska kunna föras med skolledning, personal respektive deltagare. Under 2023 blev Hellidens folkhögskola en av de skolor som skulle följas upp och det tema som årets uppföljningar fokuserade lite extra på var filialer och samverkanskurser. Besöket genomfördes i april, där första delen av dagen spenderades på Skövde konstskola och den besökande gruppen sedan kom till Helliden i Tidaholm där de dels mötte personal och deltagare på plats, dels intervjuade rektor, dels träffade deltagare från distanskurserna och avslutade med att besöka vårutställningen för konsthantverkskurserna och kursen grafisk form och illustration. I ett uppföljande möte fick arbetsutskottet sedan ta del av uppföljningens utfall. Folkbildningsrådet påpekade att några av distansdeltagarna var osäkra på hur man kontaktade skolans yrkes- och studievägledare, att skolans statistik inte visat hur många av de studerande som är födda utomlands, de påpekade att skolan behövde uppdatera sin riskanalys och ville belysa att skolan har en ytterst sårbar skolledning. Men framför allt fick Hellidens folkhögskola mycket beröm för hur man arbetar för att integrera alla utbildningar, att grupp- och demokratiaspekter var tydliga, hur skolan formulerat sig kring funktionsnedsättningar och registrering av dessa, att deltagare och personal var nöjda samt för

det utvecklingsarbete som pågick på skolans allmänna kurs. Arbetsutskottet tog emot rapporten. Det är tryggt för skolan att Folkbildningsrådet representanter var så nöjda med skolans verksamhet.

Utvecklingsarbete

Arbetet för att stärka folkhögskolemässigheten på allmän kurs samt stärka rekryteringen till allmän kurs på plats har varit centrala i det pedagogiska utvecklingsarbetet. Att integrera skolans utbildningar med varandra för att öka synergieffekter och möjliggöra möten över kursgränserna har också varit ett viktigt arbete under året.

Den digitaliseringsprocess som påbörjades under 2021 fortsatte under 2023, bland annat för att stärka skolans förmåga att följa GDPR i samband med notering av närvaro, vilka som bor internatet o.s.v.

Lärarna delades inför hösten in i olika arbetsgrupper med ansvar för olika delar av kvalitetsarbetet för att säkerställa att viktiga utvecklingsfrågor inte tappas bort. Grupperna rapporterade kring sitt arbete vid varje lärarråd. Vissa grupper kom igång bra med sitt arbete medan andra av olika anledningar haft längre startsträcka.

Det stora fokuset under 2023 har dock fått vara att utveckla andra möjligheter till inkomster. Ekonomin har stått i centrum både för att likviditeten utmanats så kraftigt och för att skolan behövt ställa om på ett ganska drastiskt sätt för att försöka möta årets ekonomiska utmaningar. En del av detta har inneburit att etablera nya samarbeten och knyta nya kontakter.

Hellidens folkhögskola bjöd under första delen av 2023 in de riksdagsledamöter som representerar skolans närområde för dialog om folkhögskolornas och specifikt Hellidens verksamhet och situation. Endast en av riksdagsledamöterna hade möjlighet att komma på avsett datum, nämligen Ida Ekeröth Clausson (S), men en fin dialog hölls mellan henne, Helliden och Magnus Linder som representerade Västra Götalands bildningsförbund. Lite senare under våren besökte Idas partikollega och tillika riksdagsledamot Erik Ezelius Helliden och efter sitt besök möjliggjorde han för skolan att få besök av den tyska ambassadören Christina Beinhoff.

Fastigheter

Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening äger och förvaltar fastigheterna och marken på Helliden. Hellidens slott och park har av Tidaholms kommun pekats ut som en miljö med högsta kulturhistoriska värde.

Huvudbyggnaden, slottet, inrymmer expedition, storkök och restaurang, möteslokaler, en personalbostad, pentryn samt boenderum för vandrarhemsuthyrning och i viss mån internatboende. Skolhuset innehåller förutom undervisningslokaler, lärarrum, materialbod och bibliotek också det Litografiska museet som Litografiska akademien hyr av skolan. Internatet innehåller pentryn och boenderum som har hyrts ut som internatboende under terminerna och vandrarhemsboende under sommaren. Två rum har också hyrts ut till Tidaholms närradio. Kursgården innehåller konferensrum för uthyrning samt elva dubbelrum för uthyrning som vandrarhemsboende, till deltagare på korta kurser samt till konferensgäster. Hjerténska villan har åtta rum för uthyrning. Inom området finns också Vita villan och Gula villan som har hyrts ut som bostäder. Skolhusets, slottets och elevhemmets uppvärmning sker med fjärrvärme. Övriga hus har vattenburen bergvärme.

Fastigheten har reparerats, underhållits och förbättrats främst genom arbete av skolans fastighetsskötare. Ett omfattande arbete för att förstärka brandskyddet har fortsatt under 2023 då renoveringen av slottets innerdörrar slutfördes och den första externa brandtrappan av tre

planerade monterades på slottet. Trots detta kvarstår en del ålägganden från 2021 års brandskyddsinspektion, bland annat redovisning av det systematiska brandskyddsarbetet.

Ventiler kopplade till internatets uppvärmning byttes under 2023 och de många ålägganden som följde en elinspektion under året åtgärdades.

Under sommaren 2023 drabbades Hellidens slott av ett åsknedslag som slog ut nätverket, mycket el och stora delar av brandskyddet. Det krävdes stora insatser av både skolans personal och hjälp utifrån för att snabbt få ordning på konsekvenserna utan att behöva stänga ner någon del av pågående verksamhet, exempelvis genomförde skolans personal brandskyddsronder dygnet runt på slottet för att fortsatt kunna ha vandrarhemmet öppet. En del av merkostnaderna som åsknedslaget medförde fick skolan tillbaka genom sin försäkring.

Tidaholm hade under 2023 problem med skadegörelse på offentliga platser, framför allt vid skolor. Även Helliden fick vid ett par tillfällen ovälkomna besökare som bland annat trampade sönder utställd keramik intill skolhuset och som vid ett tillfälle också tog sig in i skolhuset och orsakade förstörelse genom att använda och stjäla skolans brandsläckare. Händelserna polisanmälades.

I samband med föreningsmötet fick skolan ta emot en gåva från Sveriges blåbandsförbund då skolan firade att det var 70 år sedan den första årskullen deltagare på skolan hade slutfört sitt studieår. Gåvan var en skylt som välkomnar gäster till skolans område samt förklarar för gästerna vart de kommit. Gåvan var värdefull ur många aspekter och kom helt rätt i tiden då skolan vill öppna upp för fler att hitta till platsen och samtidigt vill stärka kommunikationen om Helliden som en alkoholfri plats.

Hellidens folkhögskola som arbetsplats

Av skolans jämställdhetspolicy framgår att all verksamhet på Helliden utgår från principen om alla människors lika rätt och värde. Hellidens folkhögskola eftersträvar en jämställd arbetsorganisation och jämställda arbetsmetoder där ömsesidig respekt råder och där kvinnors och mäns kompetens värderas lika. Kön ska inte påverka lönesättningen. I lärargruppen är lönegapet mellan kvinnor och mäns löner, d.v.s. kvinnornas medellön delat med männens medellön, 0,97. Den lilla skillnad som finns beror på att männen (7 av 20 lärare) i snitt har något mer erfarenhet inom yrket. I arbetsledande positioner finns tre kvinnor och en man. Här är lönegapet 1,16 utifrån att kvinnorna genomgående har större ansvarsområden och därigenom högre löner än mannen. Inom övriga lönegrupper finns bara kvinnor.

Personalens arbetsmiljö följs upp genom regelbundna skyddsronder. Detta arbete har dock varit något eftersatt under 2023 på grund av den akuta ekonomiska situationen. Däremot värnades ordentliga medarbetarsamtal och lönesamtal för att ha koll på hur skolans omställningar påverkade medarbetarna. Eventuella arbetsskador rapporteras till Arbetsmiljöverket/Försäkringskassan.

För att öka de anställdas möjlighet till inflytande finns ett samverkansavtal mellan skolan och de tre fackliga organisationerna Föreningen Folkhögskollärarna, Vision och Kommunal VänerVäst.

Skolan subventionerar avgifter för bad- och träningskort för personalen samt erbjuder friskvårdsbidrag m.m.

Under 2023 har nyrekrytering skett av en keramiklärare och två språklärare till allmän kurs. Antalet anställda har dock inte ökat då tre lärare slutade under året.

Hellidens folkhögskola hade den 31 december 2023 omräknat till heltidstjänster 28,6 tillsvidareanställda (32 personer varav 24 kvinnor och 8 män). Noteras bör att en lärare var föräldraledig på 50% och att en annan lärare under året i snitt var sjukskriven på 75% av sin tjänst. Utöver de tillsvidareanställda fanns timanställda. Medelåldern hos tillsvidareanställda var ganska hög.

59 % av medarbetarna är över 50 år. Skolan befinner sig i ett generationsskifte där flera gått eller inom kort väntas gå i pension.

Sjukfrånvaron låg under året på 1 133 heldagar, under 2022 låg den på 793. Ca 74 % av sjukfrånvaron 2023 avsåg långtidsfrånvaro, under 2022 var det 65%.

Skolledningen har bestått av rektor och administrativ chef. Kökschefen och fastighetsskötaren har också arbetsledande funktioner. Det finns dessutom en lärare som har som speciell uppgift att samordna de långa kurserna. Lärartätheten ska enligt statsbidragsvillkoren vara minst 1,8 heltidstjänster per 1 000 rapporterade deltagarveckor. Hellidens lärartäthet 2023 var 1,9 och visar alltså på ganska liten marginal sett till att skolan har en del kurser som egentligen inte kan ta så många deltagare, exempelvis kursen i silversmide.

Hellidens folkhögskola har i undervisning, kök och lokalvård haft arbetstränande, praktikanter genom AF samt feriearbetare från kommunen.

Arbetsmiljöverkets genomförde under september en inspektion av Hellidens folkhögskola som arbetsplats. Fokus för inspektionen var arbetsmiljöaspekter på digitala arbetssätt. Inspektionen genomfördes över nätet genom ett samtal med företrädare (skyddsombuden) från arbetsgrupperna och skolledning. Arbetsmiljöverkets företrädare informerade om viktiga aspekter rörande temat för inspektionen och var efter samtalet nöjd med Hellidens sätt att arbeta för en god arbetsmiljö.

Fortbildning

Hellidens folkhögskola har en mycket engagerad, lojal och kunnig personal som var och en inom sitt område bidragit till att utveckla verksamheten. För att skolan ska kunna behålla och vidareutveckla personalens kompetens har olika utbildningsinsatser genomförts. Fortbildning skedde under 2023 både i form av gemensamma kurser och som egen vidareutbildning. Lärarna hade under året en dag om genus och hur vi möter våra deltagare på ett jämlikt och inkluderande sätt. Skolan har som ambition att de lärare som saknar utbildning inom folkhögskolepedagogik ska få möjlighet att studera just detta. Under 2023 studerade en lärare folkhögskolepedagogik på 25% varav hälften av tiden på arbetstid i enlighet med lokalt avtal. Vidare fick skolans kurator möjlighet att på deltid delta i en folkhögskolekurs i KBT. All personal hade möjlighet att få handledning i vårt digitala system för intern kommunikation. Fastighetsskötare och kökschef fick utbildning inom brandskydd för att tillsammans kunna genomföra brandskyddsronder. Personal som kommer i kontakt med deltagare med funktionsvariationer gavs möjlighet till grupphandledning som leddes av psykoterapeut Anita Axelsson.

Ekonomi

Hellidens folkhögskolas folkbildningsverksamhet finansieras huvudsakligen med bidrag från stat och region. Tillgångarna, främst byggnader och mark, har inte värderats på lång tid och är troligen undervärderade. De tillskott folkhögskoleföreningen fått till verksamheten på Helliden i form av förmånliga lån och gåvor från blåbandsföreningar och blåbandister är av stort värde. Under 2023 blev skolan än mer beroende av sådana lån, främst från Stockholmsblåbandisternas barnkoloniförening. Inteckningar för tre miljoner togs ut på skolans största fastighet som säkerhet för lånen från Barnkoloniföreningen. Denna förening önskade se att skolan genomgick en ekonomisk genomlysning under hösten 2023. Skolan välkomnade detta och båda parter menade att detta skulle göras av någon oberoende. Helliden önskade att den som genomförde genomlysningen skulle ha någon form av kunskap om folkhögskolornas villkor så att rekommendationerna inte skulle stå i konflikt med rådande statsbidragsregler. Barnkoloniföreningen krävde att genomlysningen skulle göras av en

auktoriserad revisor vilket visade sig svårt då ekonomiska rekommendationer inte är helt förenliga med revisorsrollen. Då det var svårt att hitta rätt person för uppdraget vände sig Helliden till slut till sin egen revisionsfirma som inte ville göra en generell genomlysning men som ändå gav skolan rekommendationen att bland annat göra en ny värdering av sina fastigheter för att stärka skolan soliditet. Skolan genomförde också själva den sortens genomlysning som ofta görs av offentlig verksamhet med fokus på om skolans medel används på rätt sätt. Detta genom redovisning av personal och organisation kopplat till rådande bidragsregler.

Vid föreningsmötet påtalades att skolan inte tagit fram den långsiktiga ekonomiska plan som enligt stadgarna ska finnas. En sådan togs fram och antogs av styrelsen under hösten. Tanken var att planen skulle gå ut till folkhögskoleföreningens medlemmar i samband med det medlemsbrev som skickades under hösten, men på grund av hög arbetsbelastning missades detta i hanteringen. Den långsiktiga ekonomiska planen får istället gå med det medlemsbrev som skickas under 2024.

Det är mycket troligt att det inte kommer finnas politisk vilja att satsa på folkhögskolorna inom nuvarande mandatperiod. Under 2023 har möjlighet att bredda skolans inkomster så att de kommer från fler håll än statsbidragen utforskats och omställningar av verksamheten mot mer externt riktade aktiviteter gjorts. Det var dock svårt för skolan att ställa om tillräckligt snabbt eftersom det var flera hårda ekonomiska motgångar som kom samma år, samtidigt som alla kostnader ökade. Skolan redovisade trots hårda ansträngningar ett resultat för 2023 med ett underskott på drygt 4,4 miljoner.

Slutord

Styrelsen för Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening vill tacka alla som under året arbetat för Hellidens folkhögskola. Ett varmt tack riktas till alla blåbandister och folkhögskolevänner som med arbete och ekonomiska bidrag främjat verksamheten på Helliden. Styrelsen vill också framföra sitt tack till skolans samtliga anställda och till alla kursdeltagare.

Hellidens folkhögskola är en skola som behövs nu och i framtiden. Det är en skola som förenar möjligheten att utveckla självkänsla, självförtroende och kreativitet med möjligheten att läsa och lära för att få behörighet till fortsatta studier.

Helliden ger bildning och utbildning i en kreativ och utvecklande drogfri miljö.

Bilaga 1

Stadgar för Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening

§ 1

Blåbandsrörelsens Folkhögskoleförening har till ändamål att ansvara för verksamheten vid Hellidens folkhögskola och verka för att utveckla folkbildning och kultur. Folkhögskolan skall drivas i Sveriges Blåbandsförbunds anda och vara en mötesplats för alla, såväl medlemmar i Blåbandsrörelsen som andra. Blåbandsrörelsens Folkhögskoleförening är en ideell förening med organisationsnummer 867200-4283.

§ 2

Medlemskap erhålls genom anmälan till föreningens styrelse och inbetalning av stadgad medlemsavgift. Sveriges Blåbandsförbund (SBF) och Sveriges Blåbandsungdom (SBU) är ständiga medlemmar i föreningen. Enskild person som inte är medlem i Sveriges Blåbandsförbund kan bli understödjande medlem i Blåbandsrörelsens Folkhögskoleförening.

§ 3.

Medlemsavgiftens storlek bestäms av ordinarie föreningsmöte. Understödjande medlem betalar den årsavgift som ordinarie föreningsmöte fastställer.

§ 4.

En styrelse bestående av nio ledamöter valda för en tid av två år svarar för föreningens angelägenheter. Styrelsen fastställer Hellidens folkhögskolas styrdokument och handlingsplaner. Ordförande och sex styrelseledamöter väljs vid Folkhögskoleföreningens ordinarie föreningsmöte. Därutöver väljer Sveriges Blåbandsförbund (SBF) en ledamot och Sveriges Blåbandsungdom (SBU) en ledamot. Var och en av dessa organisationer utser också personliga suppleanter för sina ordinarie ledamöter. Rektor är föredragande och verkställande. Styrelsen konstituerar, utöver valet av ordförande, sig själv. Styrelsen är beslutsmässig då minst fem ledamöter är närvarande. Beslut i styrelsen fattas med enkel majoritet; det beslut gäller som minst fem ledamöter ställer sig bakom.

§ 5.

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skall granskas av två revisorer. En av revisorerna utses av Sveriges Blåbandsförbund och den andra av Folkhögskoleföreningens ordinarie föreningsmöte. Respektive organisation utser personliga suppleanter för revisorerna.

§ 6.

Ordinarie föreningsmöte skall hållas vartannat år och samma år som SBFs rikskonferens. Styrelsen äger rätt att utlysa extra föreningsmöte. Kallelse till föreningsmöte skall ske senast 30 dagar före mötet genom tidningen Blå Bandet. Motioner ska vara styrelsen tillhanda senast 20 dagar före mötet. Vid ordinarie föreningsmöte skall förekomma:
Styrelsens och revisorernas berättelser samt fråga om ansvarsfrihet.
Val av a) ordförande och sex ledamöter till föreningens styrelse

- b) anteckning till protokollet av vilka styrelseledamöter och suppleanter som valts av SBF resp. SBU
- c) val av en revisor med personlig suppleant
- d) anteckning till protokollet av vilken revisor och personlig suppleant för denna som valts av SBF

Fastställande av årsavgift samt avgift för understödjande medlemskap.

Fastställande av verksamhetsplan och rambudget för kommande tvåårsperiod.

Behandling av inkomna motioner.

§ 7.

Vid ordinarie och extra föreningsmöte äger medlem yttrande-, förslags- och rösträtt.

Understödjande medlem har yttrande- och förslagsrätt.

Rösträtt för medlemsorganisation kan utövas genom fullmakt. En person kan bara ha en röst.

§ 8.

Ändring av dessa stadgar kan ske på ordinarie föreningsmöte med 2/3 majoritet eller av två på varandra följande föreningsmöten, varav minst det ena ska vara ett ordinarie föreningsmöte, med enkel majoritet. Beslut om stadgeändring skall för att bli gällande först godkännas av SBFs Centralstyrelse.

§ 9.

Blåbandsrörelsens Folkhögskoleförening kan upplösas endast genom beslut vid två på varandra följande ordinarie föreningsmöten samt godkännande av SBFs Centralstyrelse. Föreningens tillgångar skall vid upplösning lika fördelas mellan SBF och SBU.

Antagna av Föreningsmötet 2013-06-22

Reviderade av Folkhögskoleföreningens styrelse 2013-11-20 i enlighet med beslut på

Föreningsmötet 2013-06-22

Godkända av SBFs Centralstyrelse 2014-06-02

Anmälda på Föreningsmötet 2015-06-20

Bilaga 2

MÅLPROGRAM FÖR HELLIDENS FOLKHÖGSKOLA

Hellidens folkhögskola ger folkbildning och utbildning med kvalitet i en kreativ och utvecklande drogfri miljö.

Hellidens folkhögskola är en rörelsefolkhögskola. Det betyder att skolan har en ideell organisation, Blåbandsrörelsens folkhögskoleförening, som huvudman. Skolan är därmed en del av det civila samhället. Blå Bandet är en nykterhetsorganisation på kristen grund. Skolans mål präglas av Blå Bandets ideologi formulerat i fyra huvudinriktningar med statens mål och syften med folkbildningen som grund.

Statens mål med folkbildningen

Folkbildning ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Syftena för statsbidrag till folkbildningen är att

- ✓ stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- ✓ bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen
- ✓ bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- ✓ bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

Hellidens folkhögskola beskriver hur man lever upp till dessa syften på följande sätt:

Huvudinriktningar

1. Utbildning och folkbildning

Hellidens folkhögskola syftar till att ge sina kursdeltagare en utbildning som gör dem väl skickade till vidare studier och bättre rustade i arbetslivet. Skolans undervisning inriktas också på att ge kunskaper som är till för att öka deltagarnas bildning och få dem medvetna om sin situation i samhället. I alla kurser ska värderingar prövas och nya kunskapsområden finnas med.

2. Socialt ansvarstagande

Skolan ska präglas av delaktighet, solidaritet och jämställdhet. Blå Bandets grundläggande ideologi, helnykterhet på kristen grund, ska också känneteckna skolverksamheten. Det innebär t.ex. att skolan verkar för socialt ansvarstagande och till sina kurser också kan anta elever som har en socialt trasig bakgrund. Skolans verksamhet ska leda till ökad förståelse för stöd till personer med funktionsnedsättningar och etniska minoritetsgrupper. För att öka skolans tillgänglighet ska en strävan vara att lokaler och verksamhet i så hög grad som möjligt anpassas till dessa grupper. Skolan har också ansvar för att anordna verksamhet för arbetslösa och långtidssjukskrivna.

3. Kulturell förståelse

Skolans kurser ska arbeta för att öka förståelsen för kulturell verksamhet. Det sker främst genom att kursdeltagare får uppöva sitt eget skapande och sin uttrycksförmåga samt får förståelse för kulturarvet. Kultur ska vara ett sätt att förstå sig själv och sin egen situation i samhället men också öka

kunskapen och intresset för andra människor och deras historia. Deltagarna ska kunna se sammanhang, bli kritiska och bredda sitt kunskapssökande. Kurserna ska skapa nyfikenhet och frågor där motsägelser och osäkerhet får finnas. Skolan ska vara en levande del av kulturlivet i Tidaholmsbygden och inom Blå Bandet.

4. Demokratisk fostran

Hellidens folkhögskola präglas av demokratiska värderingar. Det gäller i skolans funktion i vardagslivet men också för att förklara samhällsutvecklingen i Sverige. Det är viktigt att diskutera den framtida demokratiska utvecklingen mot bakgrund av nya internationella strömningar, en förändrad medieutveckling och ändrade förutsättningar för föreningslivet. Skolans verksamhet inom detta område vänder sig speciellt till människor som saknar den demokratiska fostran som tidigare gavs i folkrörelser och föreningsliv.

Folkbildningens verksamhetsområden

Den gemensamma värdegrunden

Hellidens folkhögskola ska arbeta med den gemensamma värdegrunden för folkbildningen och ha en levande diskussion om jämställdhet, rasism och mobbning.

Det mångkulturella samhällets utmaningar

Helliden ska i den ordinarie verksamheten arbeta med attityder till det mångkulturella samhället. Vi ska också bjuda in fler gästlärare med invandrarbakgrund och ordna kurser och annan verksamhet för invandrare.

Det livslånga lärandet

Det är bra med åldersblandade grupper. Hellidens folkhögskola ska verka för att ha stor åldersspridning i alla kurser. Arbetet med den digitala klyftan är viktigt. Skolan verkar för att bredda den digitala delaktigheten hos äldre. Skolan anordnar också speciella kurser för äldre i samarbete med pensionärsorganisationerna.

Skolan vill också inspirera till samt skapa nyfikenhet och intresse för att kursdeltagarna ska vilja fortsätta sitt lärande inom olika områden även efter skolan.

Kulturen

Kulturverksamheten är en självklar och integrerad del av skolans verksamhet. Kursdeltagarna får aktivt arbeta med eget kulturskapande och får också del av ett brett kulturutbud. Kulturens stora betydelse för andra samhällsområden framhävs på skolan. Helliden arbetar för att bredda kulturverksamheten och för att markera kulturens betydelse för folkhälsan.

Tillgängligheten och möjligheterna för personer med funktionshinder

Skolan arbetar med att så långt som möjligt förbättra den fysiska miljön för att underlätta tillgängligheten för funktionsnedsatta. Att arbeta med attityder till funktionshinder i den ordinarie verksamheten är en viktig del av verksamheten.

Folkhälsa

Folkhälsa är en viktig del av det profilerade arbete som Helliden genomför på uppdrag från Blå Bandet.

Skolan arbetar med folkhälsofrågor både på skolans långa kurser och i särskilda kurser och projekt.

Hållbar utveckling och global rättvisa

Hellidens folkhögskola arbetar med internationella frågor genom huvudmannens internationella kontaktnät (Internationella Blå Korset). Skolan har också kontakter med utbildningar, konstnärer och kulturarbetare i andra länder. Global rättvisa är viktig i detta sammanhang. Hellidens miljöprogram bygger också på global rättvisa och hållbar utveckling. Medvetenhet om hållbar utveckling och globaliseringen ges genom olika föreläsningar. Vi har tagit hänsyn till den egna miljön t.ex. genom sopsortering och uppvärmning. Det behövs miljöundervisning för alla på skolan, exempelvis genom temadagar och projekt.

Bredd och nytänkande

Det finns också andra viktiga områden att utveckla. Prioriteringen av fyra huvudinriktningar och verksamhetsområden innebär inte att verksamheten ska begränsas till dessa. Tvärtom kräver en bred folkbildningsverksamhet att skolan ständigt är beredd att pröva nya verksamhetsområden och verksamhetsformer samt vända sig till nya målgrupper.

De korta kurserna ska i första hand genomföras i samverkan med Blå Bandet och nykterhetsrörelsen i övrigt (inkl. dess studieförbund NBV) samt med handikapp-, kultur- och konstnärsorganisationer. Viktiga målgrupper för samverkanskurserna är lågutbildade och personer med funktionsnedsättningar. Skolan bör i övrigt vara öppen för nya samverkanspartner som önskar genomföra kurser i linje med skolans profil och inriktning

För att klara en fortsatt utveckling av verksamheten på Hellidens folkhögskola kan också andra organisatoriska former än folkhögskolekurser användas. Det innebär att skolan ska kunna genomföra uppdragsutbildning och anordna verksamhet utanför statsbidraget.

Kvantitativa mål

Hellidens folkhögskolas statsbidrag grundar sig på ett verksamhetsbidrag som omfattar 5 817 deltagarveckor. Verksamheten vid skolans långa kurser ska också kvantitativt vara den dominerande verksamheten.

Uppdragsutbildning och annan verksamhet vid Hellidens folkhögskola får inte inkräkta på den statsbidragsberättigade verksamheten eller vara den dominerande verksamheten på skolan.

Bilaga 3

Sammanställning av kursverksamheten 2023

<i>Deltagarveckor</i>	<i>vt</i>	<i>ht</i>	<i>tot</i>
Allmänna kurser	562	689	1 251
Under 18*	0	51	51
Särskilda kurser	3 560	1 655	5 215
Korta kurser	31	0	31
Kulturprogram	14	4	20
Totalt	4167	2 403	6 568

(jfr 2020: 6 740

2021: 6 476

2022: 7 786)

* Ej inräknat i rapportering för statsbidrag

<i>Deltagare</i>	<i>vt</i>	<i>ht</i>	<i>tot</i>
Allmänna kurser	29	42	71
Särskilda kurser	197	112	309
Deltagare under 18*		4	4
Korta kurser	53		53
Kulturprogram	1 376	195	1571
Totalt	1 653	355	2008

(jfr 2020: 965

2021: 683

2022: 2 578)

* Ej inräknat i rapportering för statsbidrag

<i>Uppgifter om deltagare på skolans kurser</i>	<i>Antal</i>	<i>kvinnor</i>	<i>med funktions- nedsättning</i>	<i>ej 3-årigt gymnasium</i>	<i>med brister i svenska språket</i>	<i>utländsk bakgrund*</i>
Allmänna kurser	73	50	35	62	**	**
Särskilda kurser	309	264	18	62	**	**
Korta kurser	51	28	0	**	**	**
Totalt	433	342	53	124		

* även gäststuderande

** statistik ej insamlad

<i>Avbrott</i>	<i>vt</i>	<i>ht</i>	<i>tot</i>
Allmänna kurser	0	1	1
Särskilda kurser	1	2	1
Totalt	1	3	4

Utfärdade behörigheter

<i>Allmänna kurser</i>	<i>tot</i>
Gymnasiebehörighet	0
Grundläggande behörighet	10
Yrkehögskolebehörighet	0
Intyg om eftergymnasiala studier	0
Totalt	10

Utfärdade behörigheter

<i>Särskilda kurser</i>	<i>vt</i>	<i>ht</i>	<i>tot</i>
Grundläggande behörighet	0	0	0
Yrkehögskolebehörighet	0	0	0
Intyg eftergymnasiala studier	*	*	
Totalt	0	0	0

* Ej korrekt, antalet har felaktigt inte blivit rapporterat

Signature:
Lars Åke Stenström (Jun 17, 2024 21:30 GMT+2)

Email: larsake607@gmail.com

Signature:
Karin Axelsson (Jun 17, 2024 18:34 GMT+2)

Email: karin.axelsson.59@gmail.com

Signature:
Berit Eriksson (Jun 17, 2024 18:22 GMT+2)

Email: aberit.eriksson@gmail.com

Signature:
Nils-Åke Pehrsson (Jun 18, 2024 23:51 GMT+2)

Email: nils-ake.pehrsson@blabandet.se

Signature:
Annika Bergman (Jun 19, 2024 08:39 GMT+2)

Email: annika.bergman@blabandet.se

Signature:
Caroline Zakariasson (Jun 17, 2024 21:50 GMT+2)

Email: caroline.zakariasson@sbu.nu

Signature:
Ali Jerremalm (Jun 17, 2024 18:15 GMT+2)

Email: ali.jerremalm@gmail.com

Signature:
Ann Hall-Gustafsson (Jun 17, 2024 18:25 GMT+2)

Email: annhg63@gmail.com

Signature:
Anneli Larsson (Jun 17, 2024 18:21 GMT+2)

Email: anelar02@gmail.com